

Ang hugaw nga gyera ni Duterte karong 2020

Taho sa tawhanong katungod sa 2020
(Enero-Disyembre 3, 2020)

Ang Bayan

Disyembre 4, 2020

Ang maong taho kinutlo gikan sa mga nakalap nga balita sa *Ang Bayan (AB)* mahitungod sa mga kaso sa paglapas sa tawhanong katungod nga gihimo sa Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP) ug uban pang mga armadong ahente sa reaksyunaryong rehimeng US-Duterte gikan Enero 1 hangtud Disyembre 3 karong tuiga. Tumong sa maong taho nga ipakita ang gilapdon sa brutalidad ug kabangis nga nasinati sa katawhang Pilipino ilalum sa hugaw nga gyera sa pagpanumpo ni Rodrigo Duterte karong 2020.

Sa rekord sa *AB*, 46,581 (o 138 kada adlaw sa abereyds) ang nahimong biktima sa mga paglapas sa tawhanong katungod karong tuiga. Wala pa nalakip dinhi ang gatusan ka libong sibilyan nga giaresto ug gidetine o gisilutan tungod sa "pagsupak" sa mga restriksyon panahon sa *lockdown* ug ang mga gipatay sa ngalan sa nagapadayong "gyera kontra droga."

Miarangkada ang hugaw nga gyera "kontra-insurhensiya" sa rehimeng Duterte karong tuiga gamit ang Covid-19 *lockdown* isip takuban aron magpahamtang og mas bangis nga pagpangatake sa mga sibilyan. Sa kabanikanhan, nahimong biktima ang katawhan sa mga pagpamatay, pagpamomba ug sa mapanumpuonang presensya sa mga armadong sundalo sa ilang komunidad.

Sa abereyds, dili moubos sa duha ka kaso sa pulitikanhong pagpamatay ang nataho kada semana. Kada adlaw, gibanabanang duha ang giaresto samtang 10 ang gihulga ug gipig-ot. Sa partikular, ang ihap sa mga giaresto karong tuiga midoble sa nataho niadtong 2019.

Ang maong mga pagpangabuso direktang resulta sa gipaigting nga kampanyang "kontra-insurhensiya" ni Duterte nga gipasiugdahan sa AFP ug sa iyang National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC). Sa tinguhang puuhon ang Bagong Hukbong Bayan (BHB), naglunsad ang AFP og mga nakapokus nga operasyong militar sa mga komunidad nga ilang ginaatake ug ginaokupa kung asa gilimitahan usab ang lihok sa mga residente. Ang mga erya nga nagtaho sa pinakadaghang kaso sa operasyong militar ang nagtaho usab sa pinakamadaghang kaso sa mga paglapas sa tawhanong katungod sa parehong panahon.

Gustong ipahibalo sa *AB* sa mga mambabasa nga daghan pang kaso sa kabanikanhan ang wala nataho bunga sa gigrabehon sa mga operasyong militar.

Paglapas sa tawhanong katungod (Enero-Dis. 3, 2020)

Pulitikanhong pagpamatay	87
Sulayng pagpata	36
Pag-aresto ug detensyon	761
Pagpanghulga, pagpamig-ot, pagpanghadlok	3,537
Pagguba sa kabtangan	165
Ilegal nga pagpangutingkay ug pagkumpiska	124
Pagdagit	1
Tortiyur	24
Pagpangulata	46
Demolisyon	3,168
Blokeyo sa pagkain ug ekonomiya	15,947
Pagpamugos	195
Paglapas sa katungod sa <i>hors de combat</i>	11
Restriksyon sa <i>curfew</i>	1,431
Pagbakwit	20,898
Restriksyon sa aksyong masa	150

Pagpatays, sulayng pagpatay, tortyur

Dili moubos sa 87 ka sibilyan ang nahimong biktima sa pulitikanhong pagpamatay sa tibuok nasud karong tuiga. Kadaghanan sa gipatay (48) mga mag-uuma. Ang rehiyon sa Bicol ang nagtaho sa pinakadaghang ihap sa gipatay (24), misunod ang Eastern Visayas (12) ug Northeastern Mindanao (9). Ang unang duha ka rehiyon nagpailalum sa Memorandum Order 32 nga gipagula ni Duterte niadtong 2018 nga direktang nagdeploy sa dugang nga mga batalyon sa maong mga lugar. Sa mga prubinsya, pinakadaghan ang pagpamatay sa Masbate (11). Ang rehiyon sa Bicol lakip sa langkob sa mga operasyon sa Southern Luzon Command nga gipangulohan sa notoryus nga red-tagger nga si Lt. Gen. Antonio Parlade, Jr.

Nakarekord ang *AB* sa unum ka masaker sa parehong panahon. Ang pinakaulahing insidenteng nataho mao ang gihimo 36th IB sa Barangay Pangi, Tandag City, Surigao del Sur niadtong Oktubre 3 kung asa tulo ka mag-uuma ang gipatay. Sama sa uban pang mga kaso sa pagpamatay, gipagawas sa mga pwersa sa estado nga "misukol" ang mga biktima ug namatay sa "engkwentro."

Gilikida usab sa mga pwersa sa estado ang upat ka konsultant sa National Democratic Front of the Philippines (NDFP) karong tuiga, lapas kini sa Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees. Lakip sa mga biktima ang magtiayong silang Eugenia Magpantay ug Agaton Topacio nga gipatay sa mga pulis samtang tulog niadtong Nobyembre 25 sa Angono, Rizal. Bag-ohay lang nagretiro ang duha gikan sa aktibong pagserbisyo sa rebolusyonaryong kalihukan tungod sa gibating mga sakit.

Dugang niini, nakarekord usab ang *AB* og 36 ka biktima sa sulayng pagpatay ug tortyur.

Masaker

Petsa	Pangalan sa mga biktima	Ihap	Lugar	Sektor/Grupo	Sad-an
2020-02-13	Julius Marquez; Ennabel Balunos; Ma. Finela Mejia	3	Namatican, Santa Lucia, Ilocos Sur	BHB (<i>hors de combat</i>)	81st IB
2020-03-13	Julius Soriano Giron; Dr. Ma. Lourdes Denero Tangco; at Arvie Alarcon Reyes	3	MRR-Queen of Peace, Baguio City	2 PKP, 1 sibilyan	CIDG, PNP-Baguio, AFP
2020-05-08	Jeric Vuno; Jerry Palanca; Robert Villafuerte; Raymundo Tañada; at Jaime Tañada	5	Dolos, Bulan, Sorsogon	Mag-uuma	31st IB, 9th Special Action Battalion
2020-06-17	Rogen Orcales Languido; Danny Boy Tibay Pepito, Sr.; Jessie Boy Amador Pepito (menor-de-edad)	3	Mahayhay, Placer, Masbate	2 Mag-uuma; 1 Bata	PNP-Masbate, 2nd PMFC
2020-09-28	Jerry Regala; Judy Barruga; Joey Asne	3	Alas, Mandaon, Masbate	1 Mag-uuma 2 Empleyado sa gubyerno	2nd IB
2020-10-03	Maco Cagaran Maitom; Freddie Miyarez Zamora; Paulino Perez Maitom Jr.	3	Pangi, Tandag City, Surigao del Sur	Mamumuo	36th IB

Pag-aresto ug detensyon

Mikabat sa 761 ka kaso sa arbitraryong pag-aresto ug detensyon ang nataho sa AB karong tuiga. Pinakadaghan ang giaresto niadtong Mayo (219 ka biktima).

Mayorya sa giaresto (218) naggikan sa sektor sa mag-uuma. Pinakadaghan ang ihap sa nabiktima (172) sa North Central Mindanao. Dili moubos sa 125 ka indibidwal ang giaresto sa Bukidnon pa lang.

Nakarekord usab ang AB sa dili moubos sa 60 ka insidente sa dinaghang pag-aresto sa parehong panahon. Liboan ang giparada isip mga "misurrender" nga myembro sa BHB sa kabanikanhan, samatang gatusan ka mga raliyista ug mga boluntir ang giaresto sa lain-laing mga sentrong syudad ug lungsod gikan Abril 1 tungod sa kuno sa paglapas sa mga lagda sa *lockdown*.

Dugang niini, nakarekord ang AB sa dili moubos sa 3,537 ka biktima sa pagpanghulga, pagpamig-ot ug pagpanghadlok.

(Marso 15-Disyembre 3, 2020)

Kontra-insurhensiya panahon sa pandemyang Covid-19

Apektadong mga erya

Barangay 1,075

Lungsod/Syudad 389

Prubinsya 64

Pagpamomba, istraping, pagpanganyon, sarbeylans pangkahanginan

Ihap sa insidente

Pagpamomba 22

Pagpanganyon 14

Sarbeylans pangkawanangan 28

Istraping 11

Pagpangatake sa mga komunidad panahon sa pandemyang Covid-19

Mas gipaigting sa rehimen ang mga operasyong "kontra-insurhensiya" niini sa kabanikanhan ug nag-usik-usik og binilyong piso sa paglunsad og mga operasyong kombat ug saywar, pagpamomba, ug *drone surveillance*.

Gikan Marso 15, nakarekord ang AB og lain-laing tipo sa mga atakeng militar sa dili moubos sa 1,075 ka barangay sa 389 ka lungsod sa 64 ka prubinsya. Pinakadaghan ang apektadong barangay sa Southern Tagalog ug Eastern Visayas (tig-200 ka barangay), misunod ang North Central Mindanao (198) ug Bicol (144). Nakarekord usab kini og 26 ka insidente sa pagpaniktik gikan sa kahanginan.

Dili moubos sa 31 ka kaso sa paturagas nga pagpamomba, pagpangistraping ug pagpanganyon sa militar ang nataho sa maong panahon, 27 niini ang gilunsad sa Mindanao. Pinakadaghan ang pagpangatake sa Bukidnon (11) kasunod ang Surigao del Sur (6), Northern Samar ug Sarangani (tig-4).

Pinakaulahi sa maong mga pagpangatakeng ang pagpanganyon ug pagpangistraping sa AFP Northern Luzon Command sa mga umahan sa Barangay Lawak Langka, Mangatarem, Pangasinan niadtong Nobyembre 24 sa takuban sa operasyong "kontra-insurhensiya". Walay yunit sa BHB sa maong lugar dihang nahitabo ang insidente.

Ang paturagas nga mga atake ug ang okupasyong militar sa mga baryo nagresulta sa pagbakwit sa dili moubos sa 20,898 ka residente gikan sa ilang mga komunidad sa lain-laing bahin sa nasud. Mayorya sa mga bakwit naggikan sa Western Mindanao (11,810). Sa Far South Mindanao, halos 2,500 ka pamilya ang nahimong biktima sa mga blokeyo sa pagkaon ug ekonomiya nga arbitraryong gipatuman sa nag-operasyong mga sundalo sa dili moubos sa 28 ka barangay sa Sarangani ug Sultan Kudarat.

AB

Paglapas sa tawhanong katungod

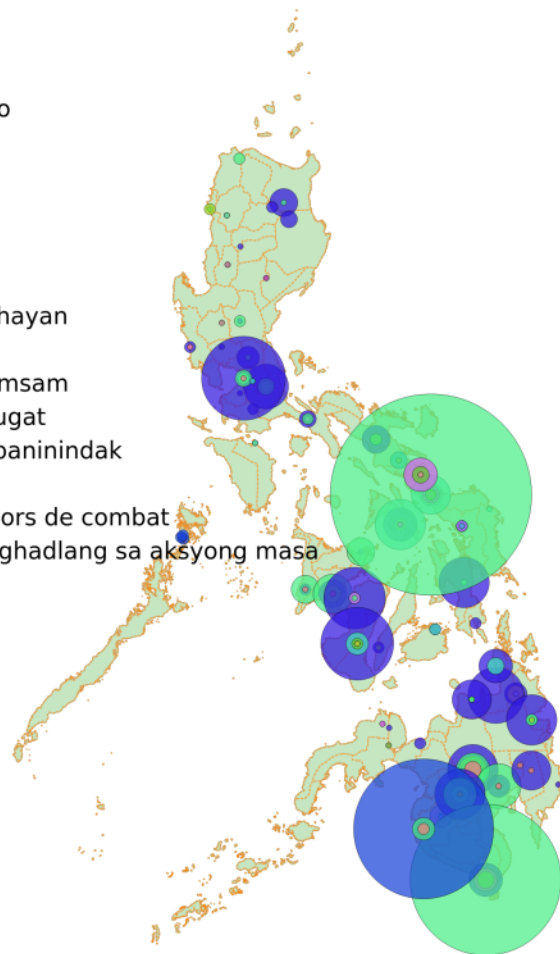
- www.cpp.ph
- cppinformationbureau@gmail.com
- @prwc_info
- @prwcnewsroom

	Pagdagit	Pag-aresto ug detensyon	Pagpamugos	Restriksyon sa curfew	Demolisyon	Pagbaba sa kabangyan	Pulitikanhong Paagpamay	Blakyo sa pagkaon ug ekonomiya	Pagbakwit	Sidayng pagpatay ug pagkumpiska	Ilegal nga pag-utangkay	Pagpangulaga ug pagpangradok	Tortur	Paglapas sa katungod sa de combat	Restriksyon sa aksyong masa
Bata	33						3			3	2	2	1		
CPP-NPA-NDF	4					15							3	11	
Tawong-simbahan	1				1							5			
Manggagawang pangkultura						1									
Drayber	22									1	1	1			
Kawani	1					4									
Manggagawang pangkalusugan	1														
HR worker	9					3						32			
Katutubo	167	78	50		135	6	15,908	18,496	21	14	6	540	10		
LGBTQ+	20														
Abugado									1		1				
MAKABAYAN/Bayan	165					1						1			
Midya	9					1						3			
Migrante												1			
NGO	1	2													
Mag-uuma	218	101	1,381		26	48		2,402	10	103	33	2,930	10		100
PWD						1	39								
Kabatan-onan-Estudyante	58											11			
Guro	2														
Kabus	21			3,168		2									
Kababayan-an	9														50
Mamumu-o	18	16			3	2			1	3	2	10			

Mga paglabag sa karapatang-tao

- Tangkang pagpatay
- Pagdukot
- Pag-aresto at pagkulong
- Pamimilit
- Pagsira ng ari-arian
- Blokeyo sa pagkain at kabuhayan
- Pwersahang pagbakwit
- Iligal na pagrekisa at pagsamsam
- Pisikal na pananakit o pagsugat
- Pagbabanta, harasment at paninindak
- Tortiyur
- Paglabag sa karapatan ng hors de combat
- Marahas na pagbuwag o paghadlang sa aksyong masa
- Demolisyon
- Pagpataw ng kapyu
- Ekstrahudisyal na pagpatay

* Ang gidak-on sa mga lingin naghulagway sa gidaghanon sa mga biktima

Operasyong Kontra-insurhensya

- ✈ Paghuhulog ng bomba
- ✈ Sarbeylans panghimpapawid
- ★ Panganganyon
- ⚔ Presensya at operasyong militar

